

GAZETA WARSZAWSKA

W SOBOTĘ DNIA 6. KWIETNIA ROKU 1793.

Z Warszawy dnia 6. Kwietnia. W przeszły Czwartek, to jest dnia 4. tego Miesiąca rano, Król Jmć P. N. Mił: przeprowadzany od licznego w Karetach y na Koniach Państwa, wyjechał z tuteyszey Stolicy do Grodna, przy Asystencyi Leyb-Gwardyi Konney y Ulanow; Gwardya zaś Pieśza Koronna, stała w Paradzie uszykowana od tuteyszego Zamku aż do Mostu; stojące też za Wisłą Rosyjskie Woysko, mając na czele swego Generała en Chef Jmci Pana Jgielstroma, paradne czyniło Honory. W Karecie z Królem Jmcią znajdowali się: JP. Kicki Koniulzy Kor: JP. Generał Amplo: Gurzyński, y JX. Gawroński Kanclerz Krako: Innnych Powozów w drogę z Nayiaśn: Panem idących było 25. do których Koni 171. nielicząc wierzchowych. Tego dnia Król Jmć Obiad iadł y nocował w Okuniewie.

Z Grodna d. 29. Marca. Dnia 23. tego Miesiąca, Konfederacya Generalna W.X. Lit: uczyniła Wyznaczenie Osob do Kommissyi Skarbu Rzpltey W. X. Lit: w następujących słowach:==

Konfederacya Generalna Wolna W.X. Litew: Ułatwiając coraz wzrastające trudności, w ukończeniu należytych obrachunku z Kommissyą Skarbu W.X. Lit: wydanym pod dniem 20. terażniey. tego Miesiąca Sancytem; zaleciła WW. y UUr: Delegowanym do Examinu Skarbu W. X. Litew: ażeby po ukończonych Rachunkach, natychmiast w obecności nowo wybranych Kommissarzów Skarbowych, z Raty ostatniey dokładny uczynili Obrachunek. Co sby rychley y skuteczniey dopełniono być mogło, nim dokładne y nieodmienne Kommissyi Rzpltey Skarbu W. X. Lit: nastąpi urządzenie, Konfederacya Generalna W. X. Lit: do sprawowania czynnościów, y Administrowania Dochodów Publicznych zwywa y zaprasza. Z Senatu: WW. Micha: Kosakowskiego Woiewodę Witeb: Anto: Suchodolskiego Kaszate: Smoleń: a z Stanu Rycerskiego: UUr: Jozefa Ważyńskiego Olzmią: Franciszka Jęlskiego Starodubow: Pod-

Komorzych, Władysława Szadurskiego Sędziego
Ziem: Wileń: z Ptū Włkomir: Piotra Kleczkow-
skiego Pifarza Ziem: Wodztwa Troc: z Woie-
wodztwa Witeb; Oaufreg; Houwalla z Powiatu
Rzeczyc: Kousyła: Konfed: Gen: W. X. Lit: Jozefa
Hoppena Marszałka Konfed: Mieyscowey Powia-
tu Włkomir: Jozefa Kofakowskiego Podczaszego
Powiatu Kowień: Michala Dziekońskiego Podkar-
bica W. X. Lit: y onych za aktualnych Kommis-
sarzów Skarbowych W. X. Lit: ogłasza. Dzia-
ło się na Sessyi Narodu Lit: Roku 1793. Mie-
siąca Marca 25. dnia. — Jozef Zabieło Łowczy
W Litew: Marszałek Konf: Gen: W. X. Lit: Zastę-
pca. Jan Zarzycki Pieczęci W: y Konf: Gen:
W. X. Lit: Sekretarz.

Z Miasta St: Trond d. 15. Marca.
Dziś Awangwardya Armii Austryackiey,
ruszywszy ztąd, marsz swój
dalej obróciła na Tirlmont. Wczora
było ieszcze w Tirlmont do 400.
Francuskich Strzelców, którzy zape-
wne przed przyściem Austryaków wy-
ciągają ztamtąd. Francuska Armia co-
fając się przez Tirlmont, excessa nie-
słychane nad wszelkie poięcie popeł-
niła. Oprócz tego, Miasto to znacznie
zostało uszkodzone przez zajęcie się
ogniem jednego Magazynu Prochowe-
go, y wyfadenie iego na powietrze,
co 40. Domów z okładem zruynowało,
a 50. osob życia pozbawiło. Dziś ra-
no Arcy-Xiąże Karol wieźdzał do Mia-
sta tuteyżego przy radosnych okrzy-
kach Obywatelów tuteyszych. Mie-
szczanie pod wołaniem nieufstannym:
Vivat Cesarz! Vivat Xiąże Karol! prze-
prowadzali go aż do Rogatek ku Tir-
lemont. Poczym Arcy-Xiąże prosił Mie-
szkańców, ażeby się wrócili nazad, mo-
wiąc: *Dofyc tego Przyjaciele moi!* Za
Arcy-Xiążęciami Karolem, następowała
zaraz Kwatery Głowna Austryacka,
złożona z Xiążęcia de Coburg, y z
Generałów Clairfait, Colloredo, Ferrar-
ry, Würtemberg, de la Tour, Alwinzy
&c. Widzieliśmy wiele ciągnących
przez tuteyższe Miasto Reymentów Ka-
waleryi y Infanteryi Austryackiey. Ca-
łe Ulice zajęte były harmatami y wo-

zami Amunicyi. Głowna Kwatery Au-
stryacka u nas teraz nayduie się.

Z Paryża dnia 12. Marca. Przy
końcu dzisieyżey Sessyi Narodowego
Zjazdu, czytano List Kommissarzów
Rady Wykonawczej z zapewnieniem,
że Amsterdam wkrótce otworzy Bra-
my Generałowi Dumourier; że Nie-
przyjaciele nasi nad Rzeką Mozę, mają
tylko 30,000. Woyska; Przeciwnie Ar-
mia nasza składa się z 60,000. Woyska,
y codziennie ieszcze powiększa się. Po-
dlug Listów od Korpusu Woyska na-
szego Generała Lamorliere pisanego z
Diest dnia 6. Marca, strata ludzi z
strony naszej przy cofnieniu się od
Vlodorp, ani 20. Żołnierzy niewynosi;
Nieprzyaciół zaś przy tey okazji le-
gło więcey niż 600. zabitych. (Jakim
końcem Raporta te wycięzające stra-
tę naszą dzieją się na Konwencyi Na-
rodowej? łatwo domyślić się można.)
Na Wyspie Korsyke dwie są teraz Par-
tye; pierwsza mająca na czele Paole-
go, do której należą Mieszkańcy Miast,
zamożni y bogaci Obywatele, y jest
nayliczniejsza; druga Partya pod Na-
czelnikiem Francuzem Semonville, jest
słaba, y powiękzey części z famych
Awanturników złożona. Mieszkańcy po-
wsiach wielce są niekontenci z Dekre-
tu względem zniszczenia Lasów za-
padłego. Gdyby się Flota Angielska
zawiła po owych stronach, Paoli z ła-
twością mógłby iey otworzyć Porty
Korsykańskie.

Z Rzymu d. 2. Marca. Francuska
Konwencya Narodowa czyniła u Wiel-
kiego Xiążęcia Toskańskiego Rekwizy-
cyę o pozwolenie, ażeby Francuskie
Woyska mogły w Liwornie wysieć na
Ląd, dla maszerowania ztamtąd do
Rzymu. Wielki Xiąże doniósł o tym
Oycu S. y razem osiarował się być Po-
średnikiem, ale Papież Medycy tey
nieprzyjął, owszem z tym dał się sły-
szyć, iż całym zaufaniem polega na

Panu Bogu. Z tą Propozycją Wielkiego Xiążęcia, y z własną swoją odpowiedzialnością na nią, *Ociec S.* posłał Kurjera do *Wiedeńskiego Dworu*.

Z Londynu dnia 15. *Marca*. Od zaczęcia Wojny, 28. *Francuskich Okrętów Armatorskich* schwytyanych, przypro-
wadzono już do naszych Portów. Zbrojny *Kutter* nasz *Dorset*, zabrał Okręt *van Hut*, pszenicę y suknem ładowny, do *Marsylii* żeglujący, y drugi tak Okręt z podobnym ładunkiem zachwy-
cił, y do *Portsmouth* zaprowadził. Rząd nasz wcześniej miawszy wiadomość o płynieniu tych Okrętów, wydał rozkaz na połapanie onych. Wkrótce ośm Okrętów *Linowych* popłynę na *Szro-
ziemne Morze*, które Okręty z Flotą *Hiszpańską* zjednoczyć się mają. Bankowe nasze *Wexle* y *Papiery*, za odebraniem wiadomości o zwycięstwach przez *Zjednoczone Woyska* nad *Francuzami* odniesionych, znacznie w górę do kilku Procentów podkoczyły wy-
żey. Ze zaś przed odebraniem pomyslnych owych wiadomości, *papiery* namienione utrzymywały się już w cenie dosyć wysokiej, to przypisać należy licznym nader *Pięniężnym Summom* z *Holandyi* na zakupowanie o-
wych *Wexlów* tu przyślanym, a mianowicie niezmiernym *Kapitałom*, które obecny tu teraz bogaty *Bankier Amsterdamski Hope* do naszego Banku włożył.

Na *Parlamencie Irlandzkim* ważny nader *Akt* za *stroną Rzymskich-Katolickich Irlandczyków* uchwalony został. Na mocy tego *Parlamentowego Aktu* zapadłego, *Irlandcy Katolicy* otrzymali pod warunkiem *Przysięgi* mającey się wykonać przez nich, równe niemal *Prawa* z *Protestantami*; do wszystkich *Urzędów* tak *Cywilnych* jako y *Wojskowych* mogą być obierani, nawet do *Urzędów Komissarskich* nad do-
chodami *Publicznymi*, *Cłami* y *Akcy-*

zami, na *Professorye Medycyny* po *Akademiach*, wchodzić mogą do *Elekcyi* przy *zawakowanych* miejscach na *Parlamencie* &c. &c. jednakże *zostawiono* jeszcze niektóre *Określenia*, ale z czasem y te być mogą *uchylone*. Przez ten więc *zapadły Akt Parlamentowy*, dostąpili *Katolicy* w *Irlandyi* tych wielkich *Praw*, o które *Protestantscy Dysydenci* w *Anglii* tyle już razy, a zawsze *próżno*, starali się.

Naczelnicy *tutejszych Emigrantów Francuskich*, *Hrabia de la Chatre*, y *de Botherel*, których wezwano do *Kommissyi* *tutejszey* dla *poradzenia* się ich, iak *Angielskie Dobrodziejstwa* między *Francuskich Emigrantów* być mają podzielone, kazali drukować *List* od *starszego Brata* *nieszczęśliwego Ludwika XVI.* odebrany, gdzie wyraża, że niemogąc nic *przesyłać* do *Kassy Angiel: Subskrybentów*, z owego *Funduszu* *określonego* od *wspaniałomyślności* *Mocarstw* doniego *dochodzącego*, dla *znakomitey* *liczby Emigrantów* *naydujących* się w *Niemczech*, *zaręcza* *Subskrybentom Angielskim* *współ* z *nieszczęśliwymi* *współ-ziomkami* *swemi*, *osobistą* przez *całe życie* *wdzięczność*.

Liczba *tutejszych Emigrantów Francuskich* *wynosi* jeszcze *1,000.* *osob* z *okładem*; *nowe* *teraz* *otworzono* *Subskrypcye* dla nich, *dopóki* *Rząd* *nie* *będzie* *mogł* *przesyłać* *ich* *do* *Kanady*.

Pewna *liczba* *od* *400.* *Francuskich Emigrantów*, *przy* *odjeździe* z *naszego* *Miasta* *Dover*, *żegnając* się z *tamecznymi* *Mieszkańcami*, w *osobnym* *Adresie* *swą* *wdzięczność* *onym* *oświadczyła*. W tym *Adresie* *Francuzi* *czynią* *porównanie* *nieszczęścia* *ich* *Ojczyzny* z *kwitającym* *stanem* *Wielkiej Brytanii*, y *dają* *swoim* *Dobroczyńcom* *niektóre* *nauki* z *własnego* *teraz* *doświadczenia* *nabyte*, *zachęcając* *Anglików* *do* *bronienia* *swojej* *Angielskiej* *Konstytucyi*. *Między* *innymi* *następu-*

iące tam są wyrażenia:—, *Maytkowie*
„ y *Rzemieślnicy!* niech to wam z pa-
„ mięci nigdy niewypadnie, że na po-
„ myślności y spokojności bogatszych
„ Osob, zależy żywienie się y szczę-
„ ście Familii waszych, które się także
„ z bogacić mogą, kiedy koley przy-
„ dzie na nie. *Artyściowie!* patrzcie,
„ iak w Kraiu Sądziadów waszych krwią
„ zbroczonym, umiejętności piękne, od-
„ łogiem leżą opuszczone y zaniedba-
„ ne. *Wykupcy!* ktorzy, w powszechno-
„ ści mówiąc, jesteście ogniwem w łańcu-
„ chu, którym Plemie Ludzkie w spo-
„ łeczeństwie utrzymuje się. Prace wa-
„ sze na nic się nie zdadzą, skoro nie-
„ będziecie mieć baczenia na porzą-
„ dek dobry, na własność y na publi-
„ czne Dobro. *Zwierzchności y Prze-
„ łożeni!* czuwajcie nad konserwacją
„ *Konstytucyi wam powierzoney, y wa-
„ szego Króla kochanego;* strzeżcie się
„ przed zdradnemi temi, ktorzy zo-
„ wia siebie *Filozofami, Przyjaciółami*
„ *Ludzi,* ale ktorzy takowemi Ludzko-
„ ści słowami w uściech, z zbrodniami
„ w sercu, a sztyletami w ręku, Kraiy
„ nazw y Familie nazwe do ostatniego
„ nieszczęścia pograżyli. »

Z *Sztokolmu* dnia 15. *Marca.* Kuryer Gabinetowy *Großmann* z *Peterzburga* tu przybiegl. Listy przywiezione, ściągac się mają do *Francuskich* interesów. Xiążę Regent kazał uzbraiac Flotę od 12. Okrętów Linio-
wych, y 4. Fregat, która ma służyć za Konwój dla Kupieckich Okrętów naszych, y razem do *Neutralności Zbrojney*, o której jest mowa teraz.

Z *Paryża* d. 12. *Marca.* *Admirał Truguet* w Liście swoim pisanym do *Ministra Morzkiego*, chybioną swoię *Expedycyą* na Wyspę *Sardynią*, nie słuhenmu odparowi *Wyspiarzów* o-

wych przypisuje (bo ci wszędzie, iak donosi *Truguet*, niedotrzymawszy kroku, puciekali) lecz szczegulney iakiey y nadzwyczajney trwodze, która opanowawszy umyśly *Woytk Francuskich* do ładowania wyznaczonych, tak niesłychane sprawiła skutki, iż też *Francuskie* *Woytk*, nawzajem do siebie strzelały fame.—Niepomysłne wiadomości z *Belgium*, wielkiego zaburzenia tu przyczyną były. Na *Sessyi Jakobinów* dnia 8. *Hebert* wszelkiego nieszczęścia winę zwałił na *Generała Dumourier*; inni żądali ukarania śmiercią tego *Generała*, inni znowu o odpędzenie wszystkich *Ministrów* terażniejszych, domawiali się; y te wszystkie wnioski barzo applaudowane zostały od *Arbitrów* obecnych.

Na dniu 9. banda od 200. Ludzi nazwała *Dom Zurnalisty Gorsas*, potrzaskala iego *Prasy Drukarskie*, y wszystkie nalezione tam papiery popaliła. Na dniu 10. wieczorem, liczne kupy zbierały się około *Barrierów*, wyście z *Paryża* chcąc zatarasować; po *Ulicach* zaś uwiiali się gęsto ludzie w mundurach, z dobytymi *Pałaszami* y *Pistoletami*, właśnie iakby chcieli odnawiac okropne *Sceny* z dnia 2. *Września* znane. *Rada Muncypalna* kazała *Generalnemu Kommandantowi* czynić dyspozycye dla przywrocenia spokojności, wydała *Proklamacyą* dla uspokojenia *Ludu*, y *Sessye* swoie za nieprzerwane ogłosiła. Przecież dnia tego, fermentacya owa w iakowych okropnych skutkach niewybuchnęła jeszcze. Na dniu 11. doniośł *Kommandant Generalny*, że spodziewa się utrzymać spokojność w *Paryżu*. Na *Sessyi Konwencyi Narodowej* dnia 11. *Marca*, *Namur*, *Ostenda*, *Lowanium*, inne miejsca w *Belgium*, zostały do *Rzpltey Francuskiej* inkorporowane.

S U P L E M E N T

DO GAZETY WARSZAWSKIEJ

W SOBOTĘ DNIA 6. KWIECZNIA ROKU 1793.

Z Grodna d. 29. Marca. Konfederacya Generalna Wolnych Obojga Złączonych Narodów wydała Objaśnienie względem Zastępstwa Marszałka Konfederacyi Generalney Koronney, w następujących słowach:—

Konfederacya Generalna Wolnych Obojga Złączonych Narodów.— Gdy Rezolucya pod dniem 11. Marca Roku bieżącego zapadła, spór na słowie w teyże umieszczonym; *primus ex ordine*, kiedykolwiek utworzyby mogła, przeto takowy wyraz wyjaśniając, tenże do Stanu Rycerskiego tylko stosowany mieć chce, y Ur. Michała Waleńskiego Konfed. Gener: Kor: Konf: sylviarza y Wojewodztwa Krakow: Konfederacyi Marszałka, na Zastępcę stanowi; którego miłością Ojczyzny, aby iaknypredzey, a naypoźniey na dzień 12. Kwietnia Roku bieżącego do Konfederacyi Generalney przybył, obowiązuię. A do przybycia (którego tylko choroba jedna zaprzyjężona zwlec może) UUr: Joachim Wilga Rułki, Antoni Pułaski Wolyński, Antoni Złotnicki Podolski, Adam Mofzczeński Bracławski, Kaietan Kurdwanowski Czerniechowski, Marszałkowie y Konfylviarze Konf: Gen: Kor: innym Urzędowaniem niezaięci, od dziś dnia ieden po drugim z porządku w niebytności ieden drugiego zastępować y zasiadać będą; a tak Urodzony Marszałek Zastępca, iako też do przybycia tego, lub w czasie obłożney choroby iego zastępujący, Rotą dla Marszałka Generalnego przepisaną, przysięgę wykonać obowiązani będą, y pod żadnym pretextem z kolei swoiey oddać się niemogą. Dan w Grodnie na Sessyi Konfederacyi Generalney Obojga Narodów dnia 26. Marca 1793. Roku. — Antoni Pułaski M. K. W. W. Zastępca. Jozef Korwin Kosałowski Konf: Gen: W. X. Lit: Konsyl: Prezydujący. Franci: Cbrząszczewski Sekretarz K. G. Kor: Jan Zarzycki Pieczęci W. y Gen: Konf: W. X. Lit: Sekretarz.

Z Carogrodu d. 10. Lut: Pofel Turecki Mechemet Rufi-Effendy do Rosyi przeznaczony, iuż się puścił w drogę ku swemu przeznaczeniu z okazałością nadzwyczajną y z komitywą od 300. osob. Kosztowne nader Podarunki w Kleynotach, Perłach &c: dla Dworu Rosyjskiego bierze z sobą, między innemi nayduie się także kosztowny barzo Namiot Turecki Perłami y Rubinami ozdobiony dla Imperatorowey Rosyjskiej.

W Egipcie wielki głód panuie; w Cairo wszystkie Ulice trupami są okryte. Niektórzy Ludzie z głodu, mięso z kości Wielbłądów na pół zgnitych ogryzali.

Z Włoch dnia 5. Marca. Potwierdza się wieść, że Attak Francuskiej Floty na Cagliari przypuszczoney, całkiem nieudał się. Flota ta została odparta z siłą 4. Okrętów Woiennych, y z klęską 3.000. Francuskich Żołnierzy, którzy byli wysiedli na ład Sardynii, daley zaś owa Francuska Flota przez szturm została rozproszona. Część Okrętów do Toulonu nazad powróciła, inne zaś Okręty Woienne, y Statki przewozowe rozproszone, zawinęły do Neapolu, Palermo, Trapani &c. &c.

Z Wiednia dnia 13. Marca. O Plancie Woiennych Operacyi na Kampanią terażnieyszą ułożoney, następujące tu są pogłółki: Generał Kawalerii Hrabia *de Wurmser*, z Korpusem swoim uderzy na Fortecę *Landau*; Xiążę *de Hohenlohe* będzie atakował Twierdzę *Thionville*; Xiążę *de Coburg* Główną Armią *Austryacką* zaprowadzi do *Niderlandów*; *Austryackie* Korpus pod Generałem *la Tour* w ziednoczeniu się z Korpusem Xcia *Brunswickiego Fryderyka* do *Leodyjskiego* Kraiu wtargnie; *Pruska* Armia przedsięwzięcie oblężenie *Moguncyi*, które Oblężenie tym ważnieysze będzie, ponieważ przez pozycyą Generała *Wurmser* y Xiążęcia *de Hohenlohe*, cofnienie się *Francuskiego* Generała *Custine* z *Moguncyi*, staie się prawie niepodobne.

Z *Frankfortu* d. 15. Mar: *Francuzi* w Kościele Katedralnym *Leodyjskim*, konie byli postawili; y po ich ucieczce ztamtąd, naleziono iezcze w owym Kościele 28. Koni zdechłych.

Francuski Pułkownik *Ruttenberg*, który przy *Bergen* y *Hochheim* nad *Francuzami* miał *Kommendę*, uciekł od nich, y zawczora tu do *Frankfurtu* przybył.

Przy *Tirlemont*, Ułani *Cesarscy* zdobyli kilka Wozów, y na nich 9,600. Grzywien Srebra, y 45. Uncy Złota, z Kościołów zrabowanych.

Z *Lizbony* d. 13. Lutego. Przy tuteyszym Dworze, przez dwa dni z okoliczności śmierci Króla *Francuskiego*, niebyło Zgromadzenia na Pokoiach, y *Audyencyi* niedawano; Załobę włożono na 4. Niedziele; Teatra pozamykano, y wżyskie rozrywki Publiczne do kilku dni zawieszono.

Uzbroienia Woienne tak Flotne iak Lądowe, z naywiększym pośpiechem swoją idą drogą. Przy *Cascaes* Oboz ma być założony. Powszechny dozór dyspozycyi tych Woiennych, powierzono Xiążęciu *d'Alafoens*; *Kommendę* zaś szczególną zlecono Generał-Leytnantowi *de Wallare*. Także y przy *Porto* Woyska zgromadzać się mają. W *Algarbii* nayduie się już 5. *Reymentów* zgromadzonych, nad któremi Hrabia *d'Oeynhausena* będzie miał *Kommendę*. U nas tu y w *Hiszpanii*, wielka panuje fuza, która drzewom naszym owocowym, Pomarańczowym, Cytrynowym, &c: barzo iest szkodliwa.

Wypis z Listu z *Aranjuez* d. 18. Lut: Już tedy Woyna przeciwko *Francyi* iest ogłoszona. *Hiszpański* Narod nietylko approbował Woynę ogłoszoną; ale nawet ogłoszenia iey wyraźnie domagał się. Obchodzenie się *Francuzów* z ich Królem nieszczęśliwym, tak mocno roziały umysły Ludu tuteyszego, iż *Francuski* Minister *Bourgoing*, publicznie więcej ukazywać się nieśmiał. Na dniu 14. wyiechał on na *Barcellonę* do *Paryża*.

Z Kwatery Główney *Cesarskiej* Armii *Feltmarszałka* Xcia *de Saxe-Cobourg*, w *Landen* między *St. Trond* y *Tirlemont* dnia 18. Marca około godziny 8. wieczornej. Zawczora *Kanonada* przez cały dzień nieustawała, y przed nią *Straż* Armii naszej wyparto z *Tirlemont*, dokąd ona pierwey dniem wtargnęła była. Lecz obiedwie Armie pod bronią stojąc naprzeciwko siebie, przez cały dzień spokojnie trzymały się na swoich *Stanowiskach*. Taż spokojność ciągnęła się y przez dzień wczorayszy. Ale dziś *Nieprzyjaciel* atakował obadwa skrzydła Armii naszej. Skrzydło lewe, oparte o *Wioskę Neerwinden*, pod *Kommendą* Generała Hrabiego *de Clairfait*, żwawy nader y potrzykróć odnowiony atak wytrzymało, y utrzymało się naciatku przy obciążeniu owey *Wioski*, do korey *Nieprzyjaciele* już wtargnęli byli. Generał-Leytnant Xiążę *de Wurtemberg* *Kommenderujący* naszym skrzydłem prawym, tymże skrzydłem złamał *Nieprzyjaciel*kie skrzydło lewe, y 20. *harmat* zabrał. *Strata* *Nieprzyjaciel*ka w *Ludziach* musi być nadzwyczajnie wielka; z strony naszej, więcej niż 1,000. *Zołnierzy* naymniey zabitych legło. Około godziny 1. w nocy, przyszło wręcz do *utarczki*, y ta *Rzeź* pod nieprzerwanym *siorupem*

uowaniem z harmat, zapewne połącznie się jeszcze do późnej pory, y iutro niezawodnie przyjdzie znowu do zaczepki zobopólnej. Tak Nieprzyjacielskie isk y nasze Wojska, istnie jak Lwy potykały się. Nieprzyjacieli jednak większą liczbą w Żołnierzach, znacznie nas przeciędzą. Linie obudów Armii daleko barzo rozciągnięte, rozdzielą z początku strumyk mały. W tym momencie, gdy to pisze, Nieprzyjacieli trzymając się pierwszego stanowiska swego, jeszcze jest w Possesji Miasta *Tirlemont*.

Wypis z Dziennika Cesarzkiej Armii datowanego z Głównej Kwatery w Tirlemont d. 21. Mar.
Na dniu 16. ruszyła nasza Armia w celu założenia Obozu za strumieniem większym *Gethe* zwanym, y spotkała się z Armią Nieprzyjacielską z *Lowanium* przez *Tirlemont* dążącą, dla nagłego na Wojsko nasze uderzenia. Zobustron przyшло zaraz do zwawey Kanonady, którą nadeszła noc przerwała. Ponieważ Armia nasza niemogła się przysunąć do większego strumienia *Gethe*, a w aktualny lwey pozycyi byłoby icy zabrakło wody; zaczęły cofnąć się wstecz na góry za strumyk mniejszy *Gethe* zwany. Dnia 17. następująca była pozycya Armii naszej: Prawe skrzydło opierało się o Groblę ku *St. Trond*, gdzie stała Awangwardya Arcy-Xcia *Karola*; obok icy była Armia we dwóch Kolumnach pod Generałem *Clairfait*, y Xiążęciem *de Würtemberg* rozstawiona. Przed Frontem Armii, leżały Wiołki *Orsmael*, *Guttenhoven*, y *Neerwinden*; Lewe skrzydło pod Generałem *Clairfait* ciągnęło między *Racour* y *Landen*. Nieprzyjacieli zatrzymał się około *Tirlemont*. Na dniu 18. z świtem, postrzegliśmy Nieprzyjacieli w wielu Kolumnach maszerującego na nas. Około godziny 8. ranney, jedna Kolumna z liczną Artyleryją cięższą zbliżyła się na Grobli ku *St. Trond*, spędzila z Wiołki *Orsmael* Frey-Korpusy nasze, y przy Kościele Baterye znaczne zakładała. Arcy-Xcie *Karol* przez Baterye swojej Awangwardyi, niemało Nieprzyjacielskich harmat z lawetów zrzucił, ale uszkodzone harmaty, zaraz innemi były zastąpione. Lubo Nieprzyjacieli wiele trudności doznawał przez to w dalszym pomykaniu się swoim, nieustraszał jednak w silnym kroków swoich popieraniu, wysłał Kolumny po prawey stronie y po lewey, dla okrążenia nas po obudwu bokach, y zachodzenia z tyłu, bez nadwężenia sił własnego swego Centrum, gdzie dostateczną liczbę Wojska skupioną stale utrzymywał dla poparcia obrotów dalszych. Dopiero Xcie *de Coburg* tyleż Korpusów wysłał na atakowanie Kolumn namienionych. Xcia *de Würtemberg* po prawey stronie ku *Leau*; Feltmarszałka-Leytnanta *Bienowski* ku Grobli w stronie *Orsmael*; Arcy-Xcia *Karola* na Wiołkę *Orsmael*; Hrabiego *de Clairfait* ku *Racour*; General zaś *Colloredo* przy Centrum zatrzymał się. Generałowie ci, atakowali każdy Nieprzyjaciela przed sobą mianego, y za pomocą Boska, za pomocą własney przeczności, y za pomocą waleczności niewypowiedzianey Wojsk naszych, Nieprzyjaciela wszędzie zbili y porazili. Przy *Racour*, General *Dumourier* sam prowadził atak z 50,000. Francuzami na Punkt najważniejszy, od którego utrzymania się cały nasz los zależał dalszy. Ale Hrabia *Clairfait* z swym Korpusem odwodnym 7. do 8,000. Żołnierzy tylko wynoszącym, puścił się przeciwko niemu, y owego *Dumouriera* od jego Żołnierzy dotąd tak powazanego, chociaż on wszystkie swoje do kupy ściągnął siły, chociaż za odparciem pierwszej jego Kolumny, drugą Kolumnę naprowadzając, atak znowu sam odnowił, za każdym razem wstecz go odparł. Podczas ataku zaśłego przy *Racour*, inna Kolumna Nieprzyjacielska uderzyła na Centrum nasze; ale Hrabia *Colloredo* y tu Nieprzyjaciela odparł, wypędził go z *Neerwingen*, y utrzymał się tamże. Noc uczynila koniec bitwie tej, która 11. godzin trwała. Dla nadzwyczajney waleczności, z którą Nieprzyjacieli potykał się, drogo nas Zwycięstwo to kosztowało. W zabitych y ranionych mamy do 1,500. Żołnierzy, między ktożemii najdłużsiej Major *Odonel* zabity; General *Rebach*, y Pułkownik *Riche*, y wielu innych Officerów jest ranionych. Nieprzyjacieli stracił 30. kilka harmat, najmniey 4,000. Żołnierzy z zabitych y ranionych, y około 200. Jeńców.

Dnia 19. przy świtaniu postrzeżono, że Nieprzyjacielska Armia y Arriergwardya icy, Retyradą dosyć nieporządną zajęta, cofała się. Wyślano Feltmarszałka-Leytnanta *Bienowski* z Korpusem Wojska za Francuzami w pogoni; dnia 20. ścigał on Francuzów aż o półtory mile za *Tirlemont*. Tymczasem Nieprzyjacieli zasniali swoję Retyradę, z wielką powolnością y porządkiem. O godz. 12. południowej, Armia nasza po prawey stronie maszerowała za *Tirlemont*, y Obozowała nad większym strumieniem *Gethe*. Nieprzyjacieli przecięty przy gościńcu *Lowaniumskim*, obrócić musiał Retyradę na *Herrnhals*. Dzisiaj dnia 21. Armia nasza odpoczywa.

Z *Leodyum* d. 22. Mar; Własnie teraz doszła tu wiadomość, że Cesarzkie Wojska weszły do *Lowanium*, y 5. Bataliony Garnizonu tamże zostawiły.

DONIESIENIA Z WARSZAWY DNIA 6. KWIETNIA R. 1793.

W tutejszey Drukarni Nadworney JK Mci y P. Kom: Edu: Narodowey, znajduią się Kazania na Niedziele y Święta W. X. Piotra Skargi S. J. w VI. Tomach, w Wilnie przedrukowane, przy końcu VI. Tomu, przydane jest Dzieło tegoż Sławnego Kaznodziei pod Tytułem: *Wzywanie do pokuty Obywatelów Koro: Polskiey y W. X. L. w terażniejszych czasach wielce użyteczne.* Kosztuie Zi: 2 r. (2) *Wymowa y Poezwa dla Szkół Naro: Zi: 2. gr: 15.* (5) *Góra rodząca, Bayka Iprawdzona w 18tym Wieku Zi: 2.*

W teyż Drukarni wyszło Piśmo pod Tyt: *Obserwacye Polaka o Miasłach.* Kosztuie gr: 15.

P. Koller Bereyter Angielski, otrzymawszy pozwolenie na okazanie sztuk swoich, ma honor uwiadomić Przes: Publiczność, iż wraz z swoją Kompanią rozmaite sztuki na kaniach y inne dowody zręczności w fkokach podziwienia godnych, z różnemi pokaze odmianami, które każdemu Sztukmistrzowi w tey mierze są właściwe. A ponieważ te sztuki w innych Państwach y znaczniejszych Miasłach, a szczególniey w Mieście Rezydencyonalnym J.C. Mci Wiedniu takkawie przyjęte y z podziwieniem widziane były, P. Koller podchlebia sobie, iż y w tey Stolicy approbacya P. Publiczności niebędzie im odmówiona. Dzień zaczęcia Reprezentacyi tych Sztuk, zwykłą paradą y przez Affilze oznaymiony będzie. Mieysce widowiska, jest w Amfiteatrze Szwalni.

Na mocy Rezolucyi Urzędu Radzieckiego Miasła Pragi Juracykcyi Biskupstwa Kamienieckiego Podol: Urząd Ławniczy Licytacyą Dworku Sukcessorów Berensdorsów pod N. 470. do dnia 10. Mca Kwiet: 1793. już ostatnią prorogował; życzący więc nabyć takowy, ma się udać dnia 10. na mieysce, gdzie Licytacya odprawiać się będzie, to jest do tegoż Dworku.

Z mocy Rezolucyi Sądu Kommissarskiego, obwielczają się Kredytorowie Staroza: Arona Herszkowicza, iżby w przeciagu Niedziel 4ch rachując od dnia 20. Marca R. terażniey: 1793. na gruncie Miasła JK Mci *Chełma* stawali, y z swoiemi pretensyami popisywali się.

Uwiadomiją się Sukcessorowie y Kredytorowie Ur: niegdy Heleny z *Katerlich Czerwiakowskiej*, iż na dzień 4. Maia R. bieżącego 1793. do Urzędu Radzieckiego Miasła Stołecznego *Krakowa* na Powodztwo Ur: *Rafała Czerwiakowskiego* są zapozwanemi.

Podaje się do wiadomości całej Publiczności, iż Sukcessorowie s. p. IP. *Jozefa Ofolińskiego* Woiewody *Podlaskiego*, znając powinność uiszczenia się Kredytorom do Substancyi tegoż niegdy JP. *Woiewody Podlaskiego* przez Dekret Konkursowy w Trybunale *Lubelskim* 1791. Roku wypadły, po zupełną Satisfakcyą odsyłaającym; lecz gdy widzą w terażniejszych czasach zatamowany zupełnie Kurs dawnych Juracykcyi y Dekretów, a zatem niemożność kontynuowania Dzieła zaczętego *Kondescaulyi Potioritatis* po Dobrach tegoż niegdy JP. *Woiewody Podlaskiego*, w różnych Woiewodztwach będących; umyślili zgodnie wraz z Kredytorami, z mocy Dekretu Wiazdowego, iż w tey okoliczności dawniey zapadłego, Dobra tymczasem Ruchome, to jest większe Mobilia, Meble, wina stare w beczkach y butelkach będące, miody także, Miedź, Cyng, Porcelanę, y Bieliznę Stołową, y inne rzeczy różnego rodzaju, które podpaść mogłyby zepłuciu y niebezpieczeństwu, w tych krytycznych czasach, uroczyście przez Aukcyą Publiczną zlicytować; która to Licytacya zaczynać się będzie dnia Dziesiątego Maia Roku terażniejszego 1793. w Dobrach Wsi *Ofolinie*, w Woiewodztwie y Powiecie *Sandomirskim* leżących; na które to Dzieło zaprasza się tych wlszykkich, do których ta wiadomość dojdzie.

Uwiadomiją się JP. *Teppera* Kredytorowie, Summy, które *Czerw: Zło: 300* nieprzenioszą, u tegoż mający, iż dway Obywatele, wspaniało-litością ujęci, a zatem żadney za to nagrody niechcący, ofiarują dla ponienionych Kredytorów swym kosztem utrzymywać w ich Sprawach obronę y Prokuratora, a JP. *Czobłancki* w Pałacu Rzpltey *Brzłowski* zwanym mieszkający, również bez żadney nagrody ofiaruje pretensye takowych Kredytorów pod Numerami spisac, ułożyć, y tymże Obroncom do promowowania podać, do czego w ciągu terażniejszego Miesiaca w dniu każdym czas ranny od godziny 5. do 9. naznacza.

Obwieszcza się Sukcessorów w *Polszcze* lub za Granicą będących *Kaetana Maier* d. 20. Listopada 1791. R. w *Warszawie* bezpotomnie zmarłego, ażeby się zgłosili z Legitymacyą prawnego Krewienstwa swego po zosłataj Maiątek, do Magistratu Miasła *Nowey Warszawy*, gdzie e tymże zainformowani będą.